

JURIST
FORBUNDET

Dommerforeningen

Utenriksdepartementet

Postboks 8114 Dep.
NO-0032 OSLO

Oslo 28. august 2024

Høringsvar til NOU 2024: 7 Norge og EØS: Utvikling og erfaring

Utenriksdepartementet har sendt ovennevnte NOU på høring. Den norske Dommerforening står ikke på listen av høringsinstanser, men ønsker å gi høringsvar på ett punkt.

Den norske Dommerforening organiserer embetsdommere i de alminnelige domstolene i Norge, i alle instanser. Foreningens formål er å verne rettsstaten og å samle dommere til felles arbeid for deres interesser og oppgaver for reformer innen rettslivet.

NOUen anbefaler i punkt 5.7 at EFTA-domstolen styrkes. Dette er Dommerforeningen enig i.

Gjennom ordningen etablert i ODA artikkel 34 og domstolloven § 51a, kan norske domstoler forelegge spørsmål om tolkningen av EØS-avtalen til EFTA-domstolen. EFTA-domstolens svar skal forutsetningsvis ha stor betydning ved den senere avgjørelsen av saken i den nasjonale domstolen. Ordningen er en helt sentral mekanisme for å sikre ensartet praktisering av avtalen i de ulike EFTA- og EU-statene.

Dommerforeningen mener at ordningen med *utnevning av dommere* til EFTA-domstolen bør styrkes, for bedre å sikre dommernes uavhengighet, og derved for bedre å sikre tilliten til domstolens virksomhet. Nå oppnevnes dommerne av regjeringene for en periode på seks år, med mulighet for reoppnevning, jf. ODA artikkel 30. Dette er en ordning som ville vært uholdbar på nasjonalt nivå, jf. Grunnloven § 90. Gitt den betydningen EFTA-domstolens tolkningsuttalelser er ment å ha for de nasjonale domstolenes avgjørelser, bør utnevnesreglene endres, med sikte på å forhindre at mistanke kan oppstå om lojalitetsbånd til den/de som utnevner dommerne. Her kan inspirasjon søkes i den ordningen som gjelder for utnevning av dommere til EU-domstolen, jf. TFEU artikkel 255.

Et annet sentralt aspekt er at EFTA-domstolen – på samme måte som de nasjonale domstolene – må sikres *nødvendige ressurser og personell*, slik NOUen peker på behovet for. EFTA-domstolen må med andre ord gis ressurser og personell som setter den i stand til å treffe avgjørelser innen rimelig tid. Dette er av særlig viktighet for de nasjonale domstolene, som i praksis må avvente behandlingen av saker som er forelagt EFTA-domstolen.

Dommerforeningen foreslår derfor at Norge tar initiativ til endringer av ODA, med sikte på å styrke domstolens uavhengighet og å tilpasse dens ressurser og personell til behovet.

På vegne av styret

Torbjørn Saggau Holm
Leder Den norske Dommerforening